

V Bruseli 20. februára 2018
(OR. en, hr)

Medziinštitucionálny spis:
2015/0148 (COD)

6053/1/18
REV 1 ADD 1

CODEC 178
CLIMA 23
ENV 71
ENER 45
TRANS 65
IND 44
COMPET 64
MI 75
ECOFIN 96

POZNÁMKA K BODU I/A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne zníženie emisií a investície do nízkouhlíkových technológií a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 (prvé čítanie) – prijatie legislatívneho aktu = vyhlásenia

Vyhlásenie Slovinska a Portugalska

Slovinsko a Portugalsko podporujú reformu systému EÚ na obchodovanie s emisiami (EU ETS) a uznávajú, že dohodou o právnych prepisoch 4. fázy (2021 – 2030) sa výrazne posilňuje fungovanie EU ETS.

Najdôležitejšími úpravami EU ETS, ktoré sú potrebné na dosiahnutie cieľa EÚ znížiť emisie skleníkových plynov aspoň o 40 % do roku 2030, ktorý sa dohodol v klimatickom a energetickom rámci do roku 2030, sú zvýšenie lineárneho redukčného koeficientu, ako aj úpravy trhovej stabilizačnej rezervy a bezodplatné pridelovanie kvót. Slovinsko a Portugalsko vítajú aj dohodu o tom, že ustanovenia novej smernice o ETS sa budú pravidelne preskúmať, čo sa týka aj pravidiel úniku uhlíka a lineárneho redukčného koeficientu, a že Komisia v rámci každého hodnotenia na základe Parížskej dohody posúdi potrebu dodatočných politík alebo opatrení.

Napriek uvedeným pozitívnym prvkom reformy EU ETS dohoda dosiahnutá v rámci trialógu presahuje dohodu o klimatickom a energetickom rámci do roku 2030, pokiaľ ide o prvky súvisiace s fondom na modernizáciu (MF). Slovinsko a Portugalsko sa domnievajú, že podmienené navýšenie MF nad 2 % celkového stropu, na ktorom sa dohodla Európska rada v októbri 2014, nemožno odôvodniť ako prvok solidarity, keďže MF prináša výhody len pre členské štáty, ktorých HDP je nižšie ako 60 % priemeru EÚ. Keďže aj ďalšie prvky EU ETS prinášajú výhody výlučne len tým istým členským štátom, dohodnuté podmienené zvýšenie narúša rovnováhu, na ktorej sa dohodla Európska rada.

Vzhľadom na to, že uvedená prahová hodnota sa stanovuje svojvoľne a vylučuje ostatné menej rozvinuté členské štáty, ako napríklad Slovinsko a Portugalsko, ktoré majú HDP na obyvateľa značne pod priemerom EÚ a ktoré tiež čelia výzvam pri transformácii energetiky, dúfame, že toto navýšenie sa neuskutoční a že v rámci ďalšej reformy EU ETS sa obnoví pôvodne dohodnutá rovnováha, pokiaľ ide o mechanizmy solidarity zahrnuté do EU ETS.

Okrem toho, podľa konečného kompromisu sa mali podmieneným navýšením MF riešiť aj obavy Európskeho parlamentu týkajúce sa spravodlivého prechodu na nízkouhlíkovú spoločnosť. Chceli by sme zdôrazniť, že tento prechod bude náročný pre celú EÚ. Ďalšia revízia právnych predpisov by sa preto mala zamerať na spravodlivý prechod v širšom rozsahu, a nielen v kontexte najmenej rozvinutých členských štátov EÚ.

Vyhlasenia Komisie

Lineárny redukčný koeficient

Systém EÚ na obchodovanie s emisiami (EU ETS) je hlavným nástrojom EÚ na dosiahnutie cieľa EÚ v oblasti klímy, ktorým je obmedziť zvýšenie priemernej globálnej teploty na úroveň výrazne nižšiu ako 2 °C v porovnaní s hodnotami z predindustriálneho obdobia, ako sa dohodlo aj v rámci Parížskej dohody. V súlade s týmto cieľom a rámcom politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030 revízia systému EU ETS a zvýšenie lineárneho redukčného koeficientu z 1,74 % na 2,2 % sú prvými krokmi k dosiahnutiu cieľa EÚ znížiť do roku 2030 emisie skleníkových plynov na vnútroštátnej úrovni najmenej o 40 %. Komisia uznáva, že je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie a prejaviť viac ambícií na dosiahnutie cieľa EÚ v oblasti skleníkových plynov do roku 2050, ktorým je znížiť emisie skleníkových plynov v súlade s dosiahnutím dlhodobých cieľov Parížskej dohody, pričom v jej posúdení vplyvu, ktoré je pripojené k rámcu politík v oblasti klímy a energetiky do roku 2030, sa uvádza, že dosiahnutie tejto hornej hranice by si vyžadovalo ďalšie zvyšovanie lineárneho redukčného koeficientu až do roku 2050. Komisia sa zaväzuje zvážiť v rámci akýchkoľvek budúcich revízií tejto smernice zvýšenie lineárneho redukčného koeficientu vzhľadom na medzinárodný vývoj udalostí, ktorý si bude vyžadovať prísnejšie politiky a opatrenia Únie.

Emisie z námornej dopravy

Komisia berie na vedomie návrh Európskeho parlamentu. Očakáva sa, že v apríli 2018 Medzinárodná námorná organizácia (IMO) rozhodne o pôvodnej stratégii znižovania emisií skleníkových plynov z lodí. Komisia túto otázku urýchlene posúdi a náležite bude o príslušnom výsledku informovať, najmä pokiaľ ide o ciele znižovania emisií a zoznam možných opatrení na dosiahnutie týchto cieľov vrátane časového rámca na prijatie takýchto opatrení. V tejto súvislosti zváži, ktoré ďalšie opatrenia sú primerané na zabezpečenie spravodlivého príspevku odvetvia vrátane ďalšieho postupu navrhnutého Parlamentom. V súvislosti s novými legislatívnymi opatreniami, ktoré sa týkajú emisií skleníkových plynov z námornej dopravy, Komisia náležite zváži pozmeňujúce návrhy v tomto smere, ktoré prijal Európsky parlament.

Spravodlivý prechod v regiónoch s vysokou produkciou uhlia a vysokou intenzitou emisií uhlíka

Komisia opätovne zdôrazňuje svoj záväzok vypracovať konkrétnu iniciatívu, ktorá poskytne prispôsobenú podporu na spravodlivý prechod v regiónoch s vysokou produkciou uhlia a vysokou intenzitou emisií uhlíka v členských štátoch.

Na tento účel bude vo forme partnerstva spolupracovať so zainteresovanými stranami v týchto regiónoch s cieľom poskytnúť usmernenia, najmä na prístup k príslušným fondom a programom a na ich využívanie, a bude podporovať výmenu osvedčených postupov vrátane diskusií o priemyselných plánoch a o potrebách rekvalifikácie.

CCU

Vyhlásenie Komisie: Komisia berie na vedomie návrh Európskeho parlamentu, aby sa z povinností odovzdať kvóty v rámci EU ETS vyňali emisie, ktoré sa preukázateľne zachytávajú a využívajú a pri ktorých sa zabezpečuje trvalá väzba uhlíka. Takéto technológie nie sú v súčasnosti dostatočne rozvinuté na to, aby sa mohlo rozhodnúť o tom, ako ich právne predpisy budú upravovať v budúcnosti. Vzhľadom na technologický potenciál technológií na zachytávanie a využívanie uhlíka (CCU) sa Komisia zaväzuje zvážiť ich právnu úpravu v priebehu budúceho obdobia obchodovania, s cieľom posúdiť, či je vhodné vykonať v právnej úprave prípadné zmeny, pokiaľ sa v budúcnosti neuskutoční prípadná revízia smernice. V tejto súvislosti Komisia náležite zohľadní potenciál týchto technológií prispieť k významnému zníženiu emisií, pričom by sa nemala ohroziť environmentálna integrita EU ETS.

Vyhlásenie Chorvátskej republiky

Chorvátska republika podporuje dlhodobé a čiastkové ciele návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne znižovanie emisií a investície do nízkouhlíkových technológií, pretože sa domnievame, že tento návrh má kľúčový význam pre politiku EÚ v oblasti klímy a pre úspešné plnenie Parížskej dohody.

Chorvátska republika sa však nazdáva, že súčasné znenie smernice 2003/87/ES a súčasný návrh na zmenu smernice 2003/87/ES ju nestavia do rovnocennej pozície, pokiaľ ide o celkové množstvo kvót, s ktorými majú členské štáty obchodovať formou aukcie, a preto počas rokovaní žiadala o primerané úpravy.

Chorvátska republika sa stále domnieva, že je potrebné zmeniť druhý pododsek článku 10 ods. 2 smernice 2003/87/ES, keďže súčasné ustanovenie sa nevzťahuje na výpočet chorvátskeho podielu aukčných práv. V danom ustanovení sa uvádza, od ktorého roku by sa mali pre členské štáty, ktoré sa nezúčastnili na schéme Spoločenstva v roku 2005, používať overené emisie. V tejto súvislosti Chorvátska republika na zasadnutí Rady pre životné prostredie 28. februára 2017 predložila návrh, aby sa z druhého pododseku článku 10 ods. 2 smernice 2003/87/ES vypustila formulácia „*podľa schémy Spoločenstva*“.

Pripomíname, že v roku 2013 Európska komisia pri výpočte aukčných práv Chorvátskej republiky nevzala do úvahy všetky parametre dohodnuté počas rokovaní o pristúpení Chorvátskej republiky k Európskej únii. Európska komisia použila na výpočet aukčných práv Chorvátskej republiky celkové množstvo emisií skleníkových plynov Chorvátskej republiky v rámci systému obchodovania, ako je stanovené na zahrnutie do celkového množstva emisií EÚ, a nie overené emisie za rok 2007, ako sa dohodlo počas rokovaní. Je potrebné zdôrazniť, že celkové množstvo pre Chorvátsku republiku je nižšie a v dôsledku toho má Chorvátska republika menej aukčných práv. Okrem toho, celkové množstvo je síce menšie aj pre všetky ostatné členské štáty, aukčné práva všetkých ostatných členských štátov však boli vypočítané na základe overených emisií buď za rok 2005 alebo za rok 2007, alebo na základe ich priemeru za obdobie rokov 2005 – 2007, podľa toho, čo bolo pre nich výhodnejšie.

Z tohto dôvodu sme navrhli uvedenú zmenu, aby sa predišlo možným rozdielnym výkladom, pokiaľ ide o uplatnenie ustanovení smernice 2003/87/ES na Chorvátsku republiku, a aby sa teda zabezpečilo dôsledné a jednotné uplatňovanie písmena a) článku 10 ods. 2 smernice na všetky členské štáty vrátane Chorvátskej republiky. Keďže uvedená zmena sa do konečného kompromisného znenia nezahrnula, Chorvátska republika sa zdrží hlasovania o prijatí tohto legislatívneho návrhu.